

Valtuusto

Aika 18.03.2024 klo 18:00 - 19:36

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
Sisällysluettelo		
§ 6	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
§ 7	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 8	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	5
§ 9	Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma	6
§ 10	Tilinpäätösennuste vuodelta 2023	10
§ 11	Käyttötalousosan talousarviopoikkeamat	13
§ 12	Talouden tasapainottamissuunnitelma / sopeuttamistarve ja painotukset	15
§ 13	Keskeneräiset valtuustoaloitteet	18
§ 14	Valtuustoaloite, Osallistava budjetointi käyttöön Hartolassa / Keskustan valtuustoryhmä	20
§ 15	Yhteenveto 21.2.2024 sidonnaisuusrekisteri 2021–2025	23
§ 16	Muut asiat	25
	Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	

Valtuusto

Aika 18.03.2024 klo 18:00 - 19:36

Paikka Kunnanvirasto, Hartolasali

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Sankari Jeremias	18:00 - 19:36	puheenjohtaja	
	Ruoppi Mikko	18:00 - 19:36	1. varapuheenjohtaja	
	Pajunen Pekka	18:00 - 19:36	2. varapuheenjohtaja	
	Edelman Tiina	18:00 - 19:36	valtuutettu	
	Eskola Olli	18:00 - 19:36	valtuutettu	
	Fågel Jarkko	18:00 - 19:36	valtuutettu	
	Joutsijärvi Anne	18:00 - 19:36	valtuutettu	
	Lehtosaari Veli-Pekka	18:00 - 19:36	valtuutettu	
	Mäyrä Tero	18:00 - 19:36	valtuutettu	
	Neoff Wille	18:00 - 19:36	valtuutettu	
	Nieminen Tapio	18:00 - 19:36	valtuutettu	
	Palm Ismo	18:00 - 19:36	valtuutettu	
	Pentikäinen-Laine Maija	18:00 - 19:36	valtuutettu	
	Pyykkö Pekka	18:00 - 19:36	valtuutettu	
	Raitala Pekka	18:00 - 19:36	valtuutettu	
	Tanskanen Matti	18:00 - 19:36	valtuutettu	
	Seppälä Jarkko	18:00 - 19:36	esittelijä, kunnanjohtaja	
	Koskula Katja	18:00 - 19:36	pöytäkirjanpitäjä	

Muu	Myntti Janne	18:00 - 19:36	tekninen johtaja	
	Kotila-Paaso Tiina	18:00 - 19:36	rehtori	
	Peltonen Ismo	18:00 - 19:36	päälähtämismies	

Poissa	Tervalä Sanna-Kaisa	18:00 - 19:36	valtuutettu	
--------	---------------------	---------------	-------------	--

Käsitellyt asiat §:t 6 - 16

Pöytäkirja yleisesti
nähtävilläPöytäkirja on julkaistu Hartolan kunnan verkkosivuilla www.hartola.fi
<https://hartola.fi/kunta-ja-paatoksenteko/paatoksenteko/esityslisat-poytakirjat-ja-viranhaltijapaatokset/>

§ 6 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Valtuusto 18.03.2024

Päätös	Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätösehdotus	Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukiello, vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalaki 136 §).

§ 7 Pöytäkirjantarkastajien valinta

Valtuusto 18.03.2024

Päätös	Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Maija Pentikäinen-Laine ja Pekka Pyykkö.
Päätösehdotus	Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Maija Pentikäinen-Laine ja Pekka Pyykkö.
Muutoksenhakukielto	Vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalaki 136 §).

§ 8 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Valtuusto 18.03.2024

Päätös	Esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.
Päätösehdotus	Esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto, vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalaki 136 §).

§ 9 Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaDnro
106/00.01.05/2023

Valtuusto 18.03.2024

Päätös	Valtuusto päätti hyväksyä Hartolan ja Sysmän yhteisen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman. Esitettyjä toimenpiteitä pyritään edistämään tulevien vuosien kehittämishankkeissa.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Valtuusto päättää hyväksyä Hartolan ja Sysmän yhteisen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman. Esitettyjä toimenpiteitä pyritään edistämään tulevien vuosien kehittämishankkeissa.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Muutoksenhaku	Valitusosoitus
Jakelu	Sysmän kunta, kirjaamo@sysma.fi
Aikaisemmat käsittelyt	

Dnro

Kunnanhallitus 11.12.2023

Päätös	Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että se hyväksyisi Hartolan ja Sysmän yhteisen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman. Esitettyjä toimenpiteitä pyritään edistämään tulevien vuosien kehittämishankkeissa.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se hyväksyisi Hartolan ja Sysmän yhteisen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman. Esitettyjä toimenpiteitä pyritään edistämään tulevien vuosien kehittämishankkeissa.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jatkokäsittely	Valtuusto
Aikaisemmat käsittelyt	

Dnro

Tekninen lautakunta 29.11.2023

Päätös	Tekninen lautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle, että Hartolan ja Sysmän yhteinen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma hyväksytään ja esitetyjä toimenpiteitä pyritään edistämään tulevien vuosien kehittämishankkeissa.
Esittelijä	vs. tekninen johtaja Niina Varjo, 044 743 2252 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja valtuustolle, että Hartolan ja Sysmän yhteinen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma hyväksytään ja esitetyjä toimenpiteitä pyritään edistämään tulevien vuosien kehittämishankkeissa.
Valmistelija/ lisätietojen antaja	vs. tekninen johtaja Niina Varjo, 044 743 2252 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen on noussut yhdeksi valtakunnalliseksi kehittämisen kärkiteemaksi. Asialla tavoitellaan erityisesti ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja kansanterveyden parantumista. Keskeisiin valtiotason linjauksiin kuuluu mm. Liikenne- ja viestintäministeriön v. 2018 julkaisema kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma. Ohjelman tavoitteena on, että kävelyn ja pyöräilyn matkamäärien kasvukorvaisi osittain lyhyitä automatkoja ja vähentäisi sitä kauttaliikenteen kasvihuonekaasupäästöjä. Vastaavaa kehittämistyötä taustoittavat Hartolassa myös useat jo päätetyt paikalliset tavoite linjaukset. Kunnan strategiaohjelmissa sekä hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyössä on sitouduttu asioihin, joita voidaan käytännössä toteuttaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita ja houkuttelevuutta edistämällä. Kehittämistyötä tukevia taustoja ovat myös Hartolan kunnan ja Päijät-Hämeen maakunnan hiilineutraalisuutta tavoittelevat sopimukset (HINKU). Tekninen lautakunta on 17.5.2023 kokouksessaan (§29) hyväksynyt Hartolan ja Sysmän kuntien yhteisen kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeen toteutuksen. Hartolan kunta on yhdessä Sysmän kunnan kanssa valmistellut kuluvan vuoden aikana kuntakohtaiset kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmat. Ohjelman tavoitteena on hyväksytyjen yleistasoisten taustalinjausten pohjalta tiivistää kokonaisnäkemys siitä, mitä kävelyn ja pyöräilyn suosion kasvattamiseksi pitäisi tehdä paikallistasolla sekä yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Ohjelmaan liittyvä ja vuosittain tarkistettava toimenpideohjelma tukee investointien pitkäjänteistä suunnittelua sekä mahdollisuutta avustusten hakemiseen valtiollisista rahoitusohjelmista. Esityslistan liitteenä on luonnos Hartolan kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaksi.
Muutoksenhaku	Oikaisuvaatimus
Aikaisemmat käsittelyt	

Tekninen lautakunta 17.05.2023

Päätös	Tekninen lautakunta päätti hyväksyä osaltaan kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeen toteutuksen ja velvoittaa teknisen toimen huolehtimaan etenemisestä ja myönnettyjen avustusrahoitusten hakemisesta ja maksatuksista.
Esittelijä	vs. tekninen johtaja Niina Varjo, 044 743 2252 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää hyväksyä osaltaan kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeen toteutuksen ja velvoittaa teknisen toimen huolehtimaan hankkeen etenemisestä ja myönnettyjen avustusrahoitusten hakemisesta ja maksatuksista.
Valmistelija/ lisätietojen antaja	vs. tekninen johtaja Niina Varjo, 044 743 2252 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	<p>Hartolan kunta on hakenut Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta valtionavustusta Hartolan ja Sysmän yhteisen kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeen laadintaan vuodelle 2023. Traficom on myöntänyt 8.2.2023 avustuksen, 18 750 euroa, hakemuksen mukaisesti. Kriteereinä avustuksen myöntämiselle Traficom piti edistämishankkeen sisällön laajuutta, kokonaisvaltaisuutta, vuorovaikutteisuutta ja osallistamista. Lisäksi edistämishankkeen kytkeytyminen kunnan tai alueen strategiaan ja poliittisiin tavoitteisiin (esim. liikenne-, ympäristö-, hyvinvointi- tai liikuntapoliittiset tavoitteet) todettiin valintakriteereinä.</p> <p>Saatu avustus tulee käyttää hankkeeseen siten kuin hakemuksessa on esitetty. Hankkeen omakustannusosuus on 25 % kokonaiskustannuksista. Hankkeen päävastuullisena hakijana on Hartolan kunta. Hartolan kunta perii omakustannusosuudesta puolet Sysmän kunnalta.</p> <p>Hakijan, eli Hartolan kunnan tulee raportoida hankkeesta ja tehdä valtionavustuksen maksatushakemus Traficomille 30.11.2023 mennessä.</p> <p>Hankeavustuksen myötä Hartolan ja Sysmän kunnat ovat puitesopimuksen puitteissa pyytäneet tarjouksen Ramboll Oy:ltä kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeen laatimiseksi. Ramboll on 13.3.2023 jättänyt tarjouksen hintaan 25 000€ (alv 0%). Tästä summasta haetaan siis hankkeen valmistuttua Traficom:n myöntämä avustus, 18 750€.</p>

Loppukustannus, eli omavastuuosuus 6 250€, maksetaan puoliksi Sysmän kunnan kanssa.

Hartolan ja Sysmän kunnille laadittavan kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman tarkoituksena on auttaa kuntia pitkäjänteisessä kestäväen kehityksen tavoitteita toteuttavassa kävelyn ja pyöräilyn toiminnassa kattaen kaikki kuntien toimialat. Edistämishojelma on strateginen asiakirja, joka ohjaa kahden eri liikennemuodon yksityiskohtaisempaa toiminnan suunnittelua kunnissa. Ohjelmassa esitetään toimenpiteitä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamiseksi, mutta lisäksi ideoidaan keinoja kehittää mm. viestintää, kuntien henkilöstön liikkumista ja pyörämatkailua alueella. Kuntien suuruusluokka huomioiden esitetään työn lähtökohtaiseksi tavoitteeksi arkiliikkumisen edellytysten parantaminen (turvallisuus, esteettömyys), yhteisten toimintatapojen kehittäminen, tärkeimpien kärkitoimenpiteiden tunnistaminen sekä pyörämatkailun ja liikuntapyöräilyn mahdollisuuksien parantaminen. Työ perustuu kuntien strategioihin, hyvinvoinnin edistämisen ja ilmastokumppanuuden ohjelmiin, Päijät-Hämeen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan sekä valtakunnallisiin linjauksiin kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi. Työtä ohjataan monialaisessa kuntien yhteisessä ohjausryhmässä. Edistämishojelman myötä kunnilla on myös merkittävämpi asema hakea ja saada avustuksia kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeisiin.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

§ 10 Tilinpäätösennuste vuodelta 2023

Dnro

301/02.06.01.01.00/2023

Valtuusto 18.03.2024

Päätös	Valtuusto päätti merkitä tilinpäätösennusteen vuodelta 2023 tiedoksi.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Valtuusto päättää merkitä tilinpäätösennusteen vuodelta 2023 tiedoksi.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto

Aikaisemmat käsitellyt

Dnro

Kunnanhallitus 11.03.2024

Päätös	Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että se merkitsisi tilinpäätösennusteen vuodelta 2023 tiedoksi.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se merkitsisi tilinpäätösennusteen vuodelta 2023 tiedoksi.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	<p>Vuoden 2023 tilinpäätös on valmistelussa. Olennaiset erät on jo kirjattu, joten ennusteen pitäisi melko hyvin vastata varsinaista tilinpäätöstä.</p> <p>Toimintatuottojen kokonaismäärä laski vuoden takaisesta, mutta toteuma oli silti selkeästi yli talousarviossa ennakoitun toteuman. Edellisvuodesta tuottoja pienensi mm. palotalon myynnistä johtunut vuokratuottojen pienentyminen. Myös asuntojen vuokratuotot olivat edellisvuotta pienemmät. Talousarvioon verrattuna toteumaprosentti oli 110,5 %.</p> <p>Henkilöstökulut pienenevät vuoden takaisesta noin 130.000, missä suurin selvittävä tekijä oli ns. eläkemenoperusteisen maksun korvaaminen uudella tasausmaksulla ja maksun jakaminen uusien hyvinvointialueiden kanssa. Palkkojen ja palkkioiden kokonaismäärä kasvoi hieman. Henkilöstökulut pysyivät kuitenkin hyvin talousarvion puitteissa, toteutuen 97,8 prosenttisesti.</p>

Palvelujen ostot pienenivät merkittävästi vuoden takaisesta, johtuen sote-järjestämisvastuun siirtämisestä hyvinvointialueelle. Palvelujen ostot toteutuivat talousarvion mukaisesti, toteuma 98,3 %.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot toteutuivat sekä alle edellisvuoden tason että alle talousarviomäärärahan. Toteuma oli 75,0 %.

Avustukset toteutuivat niin ikään alle edellisvuoden ja talousarvion. Sekä toimeentulotuen että kotihoidontuen maksaminen vähenivät merkittävästi. Kunnan maksamat järjestöavustukset säilyivät entisellä tasolla.

Muut toimintakulut toteutuivat talousarvion mukaisena.

Toimintakate oli 6.162.857,52 euroa, mikä oli noin 600.000 euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa.

Verotulot toteutuivat yli talousarvion, toteumaprosentilla 102,3 %. Kunnallisveron ja kiinteistöveron toteumat olivat talousarviossa ennakoitua paremmat, kun yhteisöveron tuotto jäi odotettua pienemmäksi. Kokonaisuudessaan verokertymä oli odotetunlainen.

Valtionosuudet toteutuivat hieman talousarviota heikompina, toteumaprosentilla 97,9 %.

Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat merkittävästi edellisvuotta heikompina, johtuen erityisesti korkotason nousemista ja kuntatodistusten tarpeesta.

Vuosikate oli lähes 645.000 euroa muutetussa talousarviossa ennakoitua parempi ja oli yhteensä 799.428,49 euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat hieman ennakoitua suuremmat, johtuen mm. käyttöomaisuuskohteiden siivoamisesta taloushallinnon järjestelmämuutoksen yhteydessä. Poistot olivat kokonaisuudessaan noin 729.000 euroa.

Talousarvioon nähden verrattuna kunnan tulos oli merkittävästi odotuksia parempi. Muutetussa talousarviossa tilikauden alijäämä oli -546.580 euroa, kun toteuma oli lopulta noin 70.000 euroa ylijäämäinen. Vuoden 2023 tilikauden tulokseen vaikuttaa kuitenkin merkittävästi Kiinteistö Oy Kuninkaanpitäjän purkaminen 31.12.2023, mikä aiheuttaa merkittävän tappiokirjauksen kunnan vuoden 2023 tulokseen. Satunnaisiin eriin on kirjattu 745.000 euron tappio, mikä vie kunnan vuoden 2023 tuloksen alijäämäiseksi -675.043,58 euroa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jatkokäsittely

Valtuusto

§ 11 Käyttötalouden osan talousarviopoikkeamatDnro
301/02.06.01.01.00/2023

Valtuusto 18.03.2024

Päätös	Valtuusto päätti hyväksyä käyttötalouden osan talousarviopoikkeamat tilikaudelta 1.1.–31.12.2023.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Valtuusto päättää hyväksyä käyttötalouden osan talousarviopoikkeamat tilikaudelta 1.1.–31.12.2023.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Muutoksenhaku	Valitusosoitus

Aikaisemmat käsitellyt

Dnro

Kunnanhallitus 11.03.2024

Päätös	Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että hyväksyisi käyttötalouden osan talousarviopoikkeamat tilikaudelta 1.1.–31.12.2023.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että hyväksyisi käyttötalouden osan talousarviopoikkeamat tilikaudelta 1.1.–31.12.2023.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	Kunnanhallituksen ja edelleen valtuuston käsiteltäväksi tuodaan talousarviopoikkeamat, joita valtuusto ei ole käsitellyt talousarviomuutoksina.

Taulukossa negatiiviset luvut ovat tuloarvion ylityksiä tai määrärahan alituksia ja positiiviset luvut tuloarvion alituksia tai määrärahan ylityksiä.

KÄYTTÖTALOUKOSAN TALOUSARVIPOIKKEAMAT	Määrärahat	Tuloarviot
Keskusvaalilautakunta	872 €	93 €
Tarkastuslautakunta	1 354 €	0 €
Kunnanhallitus ja valtuusto	-49 820 €	1 712 €
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	-53 796 €	-110 143 €
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	998 €	0 €

Tekninen lautakunta	-262 609 €	-76 140 €
Laitokset/taseyksiköt	12 034 €	-23 216 €
Ympäristölautakunta	-98 082 €	12 198 €

Suurimmat euromääräiset poikkeamat ovat kunnan talouden kannalta oikean suuntaisia, eli tuloarvion ylityksiä tai määrärahojen alituksia.

Ympäristölautakunnan tuloarvion poikkeama johtuu siitä, että kaavoitustuloja budjetoitiin edelleen, vaikka kaavoitus oltiin siirtämässä Heinolan kaupungin vastuulle.

Laitosten puolella määrärahojen ylitys johtuu jätehuollon muiden palvelujen ostojen budjetoitua suuremmasta toteumasta.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Jatkokäsittely Valtuusto

§ 12 Talouden tasapainottamissuunnitelma / sopeuttamistarve ja painotukset

Dnro

72/00.01.01.01/2024

Valtuusto 18.03.2024

Päätös	Valtuusto päätti: 1. merkitä tiedoksi sopeuttamistarvelaskelmat 2. todeta Hartolan kunnan sopeuttamistarpeeksi vähintään 850.000 euroa vuosien 2024–2027 aikana.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Valtuusto päättää: 1. merkitä tiedoksi sopeuttamistarvelaskelmat 2. todeta Hartolan kunnan sopeuttamistarpeeksi vähintään 850.000 euroa vuosien 2024–2027 aikana.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	Kunnanjohtaja esittelee sopeuttamistarvelaskelmia kokouksessa.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto

Aikaisemmat käsittelyt

Dnro

Kunnanhallitus 11.03.2024

Päätös	Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että se päättää 1. merkitä tiedoksi sopeuttamistarvelaskelmat; 2. todeta Hartolan kunnan sopeuttamistarpeeksi vähintään 850.000 euroa vuosien 2024–2027 aikana.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää 1. merkitä tiedoksi sopeuttamistarvelaskelmat; 2. todeta Hartolan kunnan sopeuttamistarpeeksi vähintään 850.000 euroa vuosien 2024–2027 aikana.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	Hartolan kunnan taloudellinen tilanne on haastava. Kunta on tehnyt kaksi perättäistä alijäämäistä tilinpäätöstä, vuoden 2022 alijäämä oli -318.815 euroa ja vuodelle 2023 ennakoidaan -675.044 euron alijäämää. Vuoden 2023 tulos pitää sisällään KOy Kuninkaanpitäjän purkamisesta aiheutuneen tappiokirjauksen, jota ilman kunta olisi päässyt nollatulokseen.

Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2024–2026 osoittaa, että sekä talousarviovuosi 2024 että suunnitelmavuodet ovat kaikki alijäämäisiä. Kunta on pakotettu päivittämään talouden tasapainottamissuunnitelmaansa ja ryhtymään konkreettisiin toimenpiteisiin talouden tilanteen kohentamiseksi.

Hartolan kunnan vuosikate vuonna 2022 oli 1.036.769 euroa ja vuonna 2023 se laski 799.428 euroon. Vuoden 2024 talousarviossa vuosikatteen toteumaksi ennustetaan 317.900 euroa. Vuosikatteen heikkeneminen on huolestuttavan suurta.

Edellisten tilikausien ylijäämän määrä 31.12.2023 on noin 1.160.000 euroa.

Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman verotuloennusteet on viimeksi päivitetty 10.10.2023. Kevään päivitettyt veroennusteet julkistettaneen huhtikuussa.

Kuntaliitto on päivittänyt omaa verokehikkoa helmikuussa 2024. Seuraava päivitys tulee huhtikuussa, kun VM on julkistanut kuntatalousohjelman kevään 2024 laskelmat. Verotuloennusteet saattavat muuttua nykyisestä, mikä voi vaikuttaa merkittävästikin kunnan tulopohjan perustasaan.

Valtionosuuksien taso on heikentynyt talousarviossa ennakoidusta, johtuen VM:n tekemästä lisäleikkauksesta, joka kohdistetaan vuosille 2025–2027. Vielä on epäselvää myös, miten TE-palveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kunnille tulee vaikuttamaan valtionosuuksien määrään ja toisaalta kunnan kulurakenteeseen.

Toimintatuottojen perustaso on sangen vakaalla pohjalla, mutta vaihteluakin tosin on. Talouden tasapainottoimenpiteillä on tarkoitus saada toimintatuottojen perustasoa nostettua.

Tämän hetken tietojen perusteella Hartolan kunnan sopeuttamistarve on vähintäänkin 850.000 euroa, mutta luku tarkentuu huhtikuussa, kun VM ja Kuntaliitto päivittävät ennusteitaan. Vuosille 2024–2027 jaksotettuna 850.000 euron sopeutus kääntäisi kunnan tuloksen ylijäämiseksi. Toisaalta rahoituslaskelma osoittaa, että tällä sopeutustasolla kunnan lainamäärä ei juurikaan pienene, vaan uutta lainaa joudutaan vuosittain ottamaan lähes saman verran kuin vanhoja lainoja maksetaan pois. Vuosittainen uuden lainan tarve vaihtelee 1-2 miljoonan euron välillä.

Minimisopeutustarve 850.000 on laskettu jakautuvan seuraavasti:

Käyttötalouden sopeuttaminen	600 000 €
Verokantojen korotukset	250 000 €

Sopeuttamistarpeesta noin 70 % toteutettaisiin käyttötalouden sopeuttamisen kautta ja noin 30 % verotulojen kasvattamisella. Veronkorotukset toteutettaisiin vuoden 2025 alusta alkaen.

Käyttötalouden sopeuttamisessa taas 150.000 euroa, eli 25 % toteutettaisiin toimintatuottoja kasvattamalla ja 450.000 euroa, eli 75 % menoja karsimalla.

Toimintatuottojen perustasoa nostetaan 50.000 euroa vuodessa vuosien 2025–2027 aikana. Toimintamenojen karsiminen tapahtuisi seuraavasti:

- vuodelle 2024 tavoitteena -50.000 euron vähennys
- vuodelle 2025 tavoitteena -200.000 euron vähennys
- vuodelle 2026 tavoitteena -150.000 euron vähennys
- vuodelle 2027 tavoitteena -50.000 euron vähennys

On selvää, että talouden tasapainottamista joudutaan jatkamaan myös vuoden 2027 jälkeen. Talouden tasapainottamissuunnitelmaa on syytä päivittää viimeistään vuoden 2026 syksyllä, kun uusi valtuusto on toiminut vuoden. Toimenpiteitä arvioidaan myös vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Valtuuston on tässä vaiheessa syytä antaa linjaus sopeuttamistarpeen ennakkollisesta määrästä. Esityksenä on, että valtuusto päättäisi sopeutustarpeen minimimäärästä, jota tarkennetaan kesäkuussa, kun varsinainen talouden tasapainottamissuunnitelma on käsittelyssä.

Kunnanjohtaja esittelee sopeuttamislaskelmia tarkemmin kokouksessa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jatkokäsittely

Valtuusto

§ 13 Keskeneräiset valtuustoaloitteetDnro
49/00.01.02.02/2024

Valtuusto 18.03.2024

Päätös	Valtuusto päätti merkitä keskeneräisten valtuustoaloitteiden käsittelyvaiheen tiedoksi.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Valtuusto päättää merkitä keskeneräisten valtuustoaloitteiden käsittelyvaiheen tiedoksi.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto

Aikaisemmat käsitellyt

Dnro

Kunnanhallitus 12.02.2024

Päätös	Kunnanhallitus päätti antaa keskeneräisten valtuustoaloitteiden käsittelyvaiheen valtuustolle tiedoksi.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa keskeneräisten valtuustoaloitteiden käsittelyvaiheen valtuustolle tiedoksi.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	Kunnanhallitus raportoi kerran vuodessa maaliskuun loppuun mennessä keskeneräisten valtuustoaloitteiden tilanteen valtuustolle. Keskeneräisiä valtuustoaloitteita tällä hetkellä: - Valtuustoaloite Hartolan joukkoliikenneyhteyksien parantamisesta / Perussuomalaisten valtuustoryhmä on lähetetty hallinto-osaston valmisteltavaksi (KH 17.1.2022 § 11) - Valtuustoaloite Hartolan kunnan kiinteistöjen vuotuisten kustannusten selvittämisestä sekä lähivuosina odotettavissa olevien korjausten aiheuttamista kustannuksista / Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä on lähetetty teknisen toimen valmisteltavaksi yhteistyössä hallintopalveluiden kanssa (KH 13.11.2023 § 186) - Valtuustoaloite Osallistava budjetointi käyttöön Hartolassa / Keskustan valtuustoryhmä on lähetetty hallintopalveluiden valmisteltavaksi (KH 12.2.2024).

Vuoden 2023 aikana loppuun käsitellyt aloitteet:

- Valtuustoaloite tenniskentän peruskorjauksesta / päällysteen uusimisesta / Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä on käsitelty valtuustossa 20.6.2023 § 33.

- Valtuustoaloite Yhtenäiskoulun seinämaalaus eli muraali / Vihreiden ja Perussuomalaisten valtuustoryhmät on käsitelty valtuustossa 30.10.2023 § 47.

Vuoden 2023 aika loppuun käsitellyt kuntalaisaloitteet:

- Kuntalaisaloite Tuulivoimaloiden ympäristöhaittojen kohtuullistamiseksi vaatimuksia kaavoitukseen ja rakennusluville / Esa Syvälahti, Hartola/Nokia on käsitelty ympäristölautakunnassa 25.4.2023 § 29.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jatkokäsittely

Valtuusto

**§ 14 Valtuustoaloite, Osallistava budjetointi käyttöön
Hartolassa / Keskustan valtuustoryhmä**

Valtuusto 18.03.2024

Dnro

49/00.01.02.02/2024

Päätös	Valtuusto päätti: 1. merkitä aloitevastauksen tiedoksi ja 2. todeta aloitteen loppuunkäsittelyksi.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Valtuusto päättää: 1. merkitä aloitevastauksen tiedoksi ja 2. todeta aloitteen loppuunkäsittelyksi.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Muutoksenhaku	Valitusosoitus

Aikaisemmat käsittelyt

Dnro

Kunnanhallitus 11.03.2024

Päätös	Kunnanhallitus päätti: 1) merkitä tiedoksi vastauksen valtuustoaloitteeseen koskien osallistavan budjetoinnin käyttöönottoa Hartolassa; 2) esittää valtuustolle, että se päättää merkitä aloitevastauksen tiedoksi; 3) esittää valtuustolle, että se päättää todeta aloitteen loppuunkäsittelyksi.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää: 1) merkitä tiedoksi vastauksen valtuustoaloitteeseen koskien osallistavan budjetoinnin käyttöönottoa Hartolassa; 2) esittää valtuustolle, että se päättää merkitä aloitevastauksen tiedoksi; 3) esittää valtuustolle, että se päättää todeta aloitteen loppuunkäsittelyksi.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloitteessa esitetään, että Hartolan kunnassa otetaan vuonna 2024 käyttöön osallistava budjetointi talousarvion investointiosan kohdassa ”Taajaman

turvallisuuden ja viihtyisyyden parantaminen” viiden tuhannen euron (5000) summan osalta.

Hartolan kunnassa on ollut osallistuvan budjetoinnin kokeilua, mm. vuonna 2022 osallistuvan budjetoinnin kautta hankittiin uusia laitteita leikkipuistoon. Lisäksi mm. skeittipuisto on tullut osallistuvan budjetoinnin kautta. Yhtenäiskoulussa on lisäksi kokeilut osallistuvaa budjetointia työhyvinvoinnin edistämiseksi.

Osallistuva budjetointi on käytössä systemaattisesti esimerkiksi Lahdessa ja Heinolassa. Lahdessa osallistuvaan budjetointiin on varattu 200.000 euroa, eli noin 1,7 €/kuntalainen. Heinolassa määräraha on 50.000 euroa, eli noin 2,7 €/kuntalainen.

Hartolan kunnan vuoden 2024 talousarvioon on käyttötalouden menoihin yleishallinnon kustannuksiin varattu määräraha osallistuvaan budjetointiin. Koska realistinen vuosittainen määräraha on noin 5.000 euroa, eli noin 2,0 €/kuntalainen, on tarkoituksenmukaista budjetoida määräraha käyttötalouden puolelle, ei investointeihin.

Ajatuksena on, että vuosittainen määräraha, noin 5.000 euroa, avattaisiin kuntalaisten päätettäväksi. Eri vuosina toteuttamistapa voi olla erilainen, jotta mahdollisimman monipuolisesti kyettäisiin vastaamaan kuntalaisten tarpeisiin ja toiveisiin.

Kunnanhallitus päättää osallistuvan budjetoinnin määrärahojen käytöstä vuosittain. Vuoden 2024 osalta osallistuvan budjetoinnin toteutus on tarkoitus viedä läpi kesään mennessä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jatkokäsittely

Valtuusto

Aikaisemmat käsittelyt

Dnro

Kunnanhallitus 12.02.2024

Päätös

Kunnanhallitus päätti lähettää valtuustoaloitteen hallintopalveluiden valmisteltavaksi.

Esittelijä

kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217
etunimi.sukunimi(at)hartola.fi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen hallintopalveluiden valmisteltavaksi.

Valmistelija /
lisätietojen antaja

kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217
etunimi.sukunimi(at)hartola.fi

Asian valmistelu	Hartolan keskustan valtuustoryhmä jätti valtuuston kokouksessa 20.11.2023 liitteenä olevan valtuustoaloitteen osallistavan budjetoinnin käyttöönottamisesta Hartolassa.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto

§ 15 Yhteenveto 21.2.2024 sidonnaisuusrekisteri 2021–2025Dnro
190/00.03.02/2023

Valtuusto 18.03.2024

Päätös	Valtuusto päätti merkitä liitteenä olevan sidonnaisuusrekisterin 2021–2025 tiedoksi.
Esittelijä	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Valtuusto päättää merkitä liitteenä olevan sidonnaisuusrekisterin 2021–2025 tiedoksi.
Valmistelija / lisätietojen antaja	kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, puh. 044 743 2217 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto

Aikaisemmat käsittelyt

Dnro

Tarkastuslautakunta 21.02.2024

Päätös	Tarkastuslautakunta tarkasti liitteenä olevan sidonnaisuusrekisterin 2021–2025 ja lähettää sen valtuustolle tiedoksi.
Asian käsittely	
Esittelijä	puheenjohtaja Veli-Pekka Lehtosaari, puh. 040 563 8941 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Tarkastuslautakunta tarkastaa liitteenä olevan sidonnaisuusrekisterin 2021-2025 ja lähettää sen valtuustolle tiedoksi.
Valmistelija / lisätietojen antaja	puheenjohtaja Veli-Pekka Lehtosaari, puh. 040 563 8941 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	Kuntalain (410/2015) 84 §:n mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava sidonnaisuuksistaan tarkastuslautakunnalle, joka saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi vuosittain (Kuntalaki 121§). Ilmoitukset julkaistaan yleisessä tietoverkossa. Säännöstä sovelletaan 1.6.2017 alkaen. Ilmoitusvelvollinen on itse vastuussa sidonnaisuusilmoituksen tekemisestä.

Sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset on myös ilmoitettava viipymättä. Tarkastuslautakunnalla on valvontavelvollisuuteensa liittyen mahdollisuus kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uusi ilmoitus tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, vain asian valmistelua.
(Kuntalaki 136 §)

Jatkokäsittely

Valtuusto

§ 16 Muut asiat

Valtuusto 18.03.2024

Päätös	Merkittiin muut asiat tiedoksi.
Asian käsittely	Valtuutettu Wille Neoff esitti kysymyksen yritysmarkkinoinnin tilanteesta. Kunnanjohtaja Jarkko Seppälä antoi kokouksessa vastauksen kysymykseen.
Päätösehdotus	Merkitään muut asiat tiedoksi.
Muut asiat	Valtuustoseminaarit ke 15.5.2024 klo 17.30 (talouden tasapainottamissuunnitelma) sekä ma 27.5.2024 klo 17.00 (ilmastosuunnitelmatyöpaja sekä vuoden 2023 tilinpäätös) Valtuuston kokous ke 12.6.2024 klo 18.00.
Muutoksenhakukielto	Vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalaki 136 §).

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 6, § 7, § 8, § 10, § 12, § 13, § 15, § 16

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalaki 136 §)

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 9, § 11, § 14

(valtuuston päätöksestä)

Valitusosoitus

Ohje

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Oikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen

Aika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Perusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Viranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5

Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 56 42269

Puhelinnumero, asiakaspalvelu: 029 56 42210

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*)
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*)
- 3) vaatimusten perustelut
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksut

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaisissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Hartolan kunnan virastotalolta. Viraston aukioloaika on ma-pe klo 9–15.

Postiosoite: PL 16, 19601 Hartola
Käyntiosoite: Kuninkaantie 16

Sähköpostiosoite: kunta@hartola.fi
Faksinumero: (03) 716 1747
Puhelinnumero: (03) 843 20 (vaihde)